

Lukoil kupuje tursku tvrtku Akpet

Ruski naftni div Lukoil učvrstio je sredinom 2008. godine svoju poziciju na tržištu Turske kupovinom tvrtke Akpet, velikog distributera goriva, maziva i ostalih naftnih derivata. Ugovor koji se prema izvještajima procjenjuje na 500 milijuna američkih dolara daje tvrtki Lukoil kontrolu nad postrojenjem za proizvodnju i pakiranje u Izmiru. Motiv tvrtke Lukoil za ovu transakciju bila je mogućnost povećanja prodaje goriva na jednom od najvećih tržišta regije. Naime, kupovinom velike maloprodajne mreže u Turskoj Lukoil povećava međunarodnu maloprodajnu mrežu tvrtke za 18 %. To je jedan od ključnih elemenata „downstream“ strategije na tržištu Crnog mora i Mediterana.

Tvrtka Akpet, sa sjedištem u Istanbulu, šesti je po veličini distributer goriva u Turskoj s 5 % udjela na tržištu, s obzirom na količinu i ugovore za opskrbu 693 benzinske postaje. Postrojenje za proizvodnju maziva ima kapacitet za proizvodnju 12000 tona godišnje i povezano je putem cjevovoda s Tuprasovom rafinerijom u Izmiru, koja obuhvaća postrojenje za proizvodnju baznih ulja Grupe I. Motorna ulja čine većinu prodaje maziva tvrtke Akpet koja prodaje još i ulja za zupčaničke prijenosnike, tekućine za automatske mjenjače i ograničen izbor industrijskih maziva.

Tvrtka Total imenovala distributera u Jordanu

Francuski mazivaški div, tvrtka Total, imenovala je tvrtku T. Gargour & Fils jedinim distributerom maziva brenda Elf u Jordanu. Spomenuti distributer obiteljska je tvrtka s 80 godina dugom tradicijom poslovanja koje obuhvaća automobilsko zastupništvo te pružanje usluga plovidbe brodovima i pomorske usluge. Spomenuta tvrtka jedini je zastupnik za Mercedes-Benz, Jeep, Dodge i Chrysler u Jordanu.

Tvrtka Total smatra navedeni ugovor s tvrtkom T. Gargour & Fils dijelom šire strategije proširenja na Bliski istok na čije tržište je ušla prije desetak godina. Prošle godine je u Jordanu osnovana podružnica u potpunom vlasništvu tvrtke Total.

Dužnosnici tvrtke T. Gargour & Fils izjavili su kako smatraju trgovinu mazivima novim potencijalnim izvorom prihoda te dodatnom uslugom koju će pružati kupcima uz trgovinu automobilima.

Tvrtka Petroser u suradnji s tvrtkom BP gradi postrojenje za proizvodnju maziva u Alžiru

Veliki distributer maziva, tvrtka Petroser, približava se kraju izgradnje postrojenja za proizvodnju maziva u zapadnom Alžiru koju je započela u suradnji s tvrtkom BP. Dužnosnik tvrtke Petroser izjavio je kako su tvrtke započele projekt u namjeri da iskoriste prednosti stabilnog ravnomjernog rasta na jednom od najvećih tržišta maziva u Sjevernoj Africi. Trenutačno se baš kao i zadnjih nekoliko godina, alžirsko tržište stalno i uočljivo razvija, a potražnja za mazivima raste svake godine. Postrojenje se gradi izvan Orana, važne luke i drugog po veličini grada u Alžiru, a imati će kapacitet za proizvodnju 40000 tona maziva godišnje. Vrijednost projekta iznosi 30 milijuna eura.

Tvrtka Petroser, sa sjedištem u općini Bouhanifia, otprilike 100 kilometara sjeverno od Orana, podmiri će cjelokupni račun za projekt. Tvrtka BP doprinosi projektu sa znanjem o formulacijama maziva i tehnologijom proizvodnje maziva. Poslovna suradnja između dvije tvrtke datira od 2005. godine kada je tvrtka Petroser postala ekskluzivni distributer sintetičkih i polusintetičkih maziva tvrtke BP u Alžiru.

Prista Oil otvara terminal baznih ulja

Tvrtka Prista Oil, odnedavno i dobavljač baznih ulja, dovršila je u srpnju 2008. izgradnju terminala baznih ulja u Varni, Bugarska. Postrojenje veličine 24000 m³ najveće je skladište na Crnom moru i podloga za poziciju najvećeg preprodavača baznih ulja u regiji. Tvrtka Prista Oil, sa sjedištem u Sofiji, Bugarska, već upravlja terminalima u Odesi, Ukrajina i Yaramgi, Turska. Temeljem postojećih lokacija sa skladištima i terminalima za bazna ulja u Turskoj, Bugarskoj i Ukrajini, tvrtka Prista Oil postaje jedan od najjačih sudionika u domeni logistike i nabave baznih ulja na području Crnog mora i Mediterana. Veličina novog terminala dopušta da se organiziraju prekomorske isporuke baznih ulja, a posebno baznih ulja Grupe II i Grupe III, s vrlo razumnim troškovima.

Glavno proizvodno postrojenje tvrtke Prista smješteno je u Ruse, Bugarska, a tvrtka je dominantni isporučilac maziva u Bugarskoj, te pokriva 55 % potrošnje na domaćem tržištu. U posljednjih nekoliko godina maziva su postala važan dio poslovanja tvrtke. U 2004. godini otvoren je terminal veličine 11000 m³ u Odesi, djelomično kao cjevovod za ruska bazna ulja za internu uporabu, a istodobno je osnovana tvrtka Star Oil zajedničkim ulaganjem s tvrtkom Joss Chemicals N.V.

Tvrtka Prista Oil je 2007. godine isplatila tvrtku Joss Chemicals te odredila maziva kao temelj poslovanja. Očekuje se kako će trgovina baznim uljima u početku predstavljati 45 % u odnosu na promet s ostalim materijalima, koji će proći kroz terminal u Varni, a s vremenom bi trebala prijeći 50 %. Troškovi izgradnje novog terminala smještenog na površini veličine 29000 m³ iznosili su 7 milijuna eura. Dokovi terminala mogu primiti pošiljke iz brodova dužine do 160 metara i s brodskim gazom do 8,5 metara.

David Pipe odlazi s položaja predsjednika ATIEL-a

Poznati stručnjak David Pipe otišao je s mjesta predsjednika ATIEL-a, Technical Association of the European Lubricants Industry. Na položaju predsjednika bio je devet godina tijekom razdoblja ubrzanih promjena industrije. ATIEL je udruženje proizvođača maziva te marketinških i distributerskih tvrtki iz Europe, s osnovnim ciljem da potiče razgovore i komunikaciju s automobilskom industrijom i industrijom aditiva za maziva, razvija rješenja tehničkih pitanja, zakonske propise i tržišne trendove. Kao predsjednik Pipe je bio odgovoran za nadgledanje razvoja i poboljšanja ATIEL-ovog kodeksa poslovanja (Code of Practice), sustava upravljanja kvalitetom koji postavlja standarde i optimalnu poslovnu praksu za proizvodnju maziva koja udovoljavaju industrijskim standardima. ATIEL-ovi tehnički odbori načeli su pitanja ispušnih plinova, učinkovitosti goriva, kompatibilnosti katalizatora i

motornih maziva. Nedavno su se usmjerili na rastuće trendove povećane uporabe biogoriva, inicijativu za uporabu rabljenih ulja te utjecaj rastuće svjetske potražnje za baznim uljima za maziva.

Tvrtka Nynas povećava skladišni prostor u Belgiji i Finskoj

Tvrtka Nynas Naphthenics sa sjedištem u Stockholmu namjerava povećati skladišni kapacitet glavnog centra za isporuke u Europi u Antwerpenu, Belgija za 20 % kao odgovor na povećanu potražnju za procesnim uljima za automobilske gume te nedavno uvedene nove gradacije transformatorskih ulja na tržištu. Početkom 2008. godine tvrtka Nynas je otvorila skladište u Kotki na sjeveroistoku Finske, sa skladišnim kapacitetom od 4500 m³ za skladištenje ulja za transformatore i bazna ulja. Tvrtka također namjerava povećati broj terminala u Antwerpenu, povećavajući na taj način fleksibilnost i kapacitet sa 75000 na 90000 m³. Skladište obuhvaća tri spremnika od po 1500 m³. Lokacija skladišta je blizu granice Finske s Rusijom pa bi novo skladište trebalo omogućiti bržu i učinkovitiju isporuku s višom razinom usluge prema rastućim tržištima Rusije, Ukrajine i država bivšeg Sovjetskog Saveza.

Tvrtka Bel-Ray ulazi na rusko tržište

Tvrtka Bel-Ray Co je u kolovozu objavila sklapanje partnerstva s tvrtkom Texoil u Rusiji koja će u toj zemlji distribuirati opća industrijska i No-Tox maziva tvrtke Bel-Ray. Tvrtka Texoil trenutačno distribuira maziva te opskrbljuje tvrtke Reschke i ESCO opremom za rudarstvo i građevinskim strojevima. Tvrtka Texoil, sa sjedištem u St. Petersburgu, ima 6 poddistributera za maziva diljem Rusije te namjerava dodati još 10 tijekom sljedećih nekoliko godina. Dužnosnici tvrtke Bel-Ray izjavili su kako je vrijeme sklapanja ugovora povoljno zato jer se tržište industrijskih maziva u Rusiji naglo razvija. Sjedište tvrtke Bel-Ray je u Farmingdale, N.J., SAD a tvrtka se bavi proizvodnjom maziva za prehrambenu, farmaceutsku, kozmetičku, ambalažnu industriju te industriju proizvoda za osobnu higijenu.

Tvrtka E-ION investira u razvojno-istraživačku djelatnost

Tvrtka E-lon, belgijski dobavljač aditiva za maziva, osnovala je samostalni istraživačko-razvojni centar u svrhu usmjeravanja i suradnje na problemima modifikacije trenja. Spomenuti centar smješten je blizu tvornice E-lon u Ghentu. Dužnosnici su u suradnji s tvrtkom E-lon, sa sjedištem u Bruxellesu formirali centar u namjeri da razdvoje strateško istraživanje i razvoj od svakodnevnih primjenskih istraživanja i tehničkog servisa prema zahtjevima krajnjih kupaca.

Cilj centra je potaknuti inovacije pomoću učinkovite mrežne povezanosti s ostalim istraživačkim centrima i sveučilištima diljem svijeta, surađivati u industrijskim istraživačkim skupinama, jačati temelje interne stručnosti, promicati svijest kupaca o istraživačkim dostignućima, rješavati pitanja o pravima intelektualnog vlasništva te provoditi istraživanja svjetskih tržišta, procjene rizika i analize slučajeva.

RohMax otvara postrojenje u Singapuru

Tvrtka Evonik RohMax, dobavljač aditiva za maziva, otvorila je u srpnju 2008. godine 10 milijuna eura vrijedno postrojenje na otoku Jurong u Singapuru. Spomenuto postrojenje je prvo koje je tvrtka otvorila u Aziji, gdje se tržište maziva za motore i vozila u prometu naglo razvija. Tvrtka RohMax, sa sjedištem u Darmstadtu, Njemačka, podružnica je njemačkog proizvođača kemikalija tvrtke Evonik Industries. Prema očekivanjima, postrojenje na otoku Jurong trebalo bi zapošljavati između 30 i 40 ljudi, a proizvodit će program aditiva za maziva Viscoplex (poboljšivači IV o.p.) za regije Azija-Oceanija, Bliski Istok i Afrika. Postrojenje je konstruirano da zadovolji rastuću potražnju za programom Viscoplex proizvoda u regiji Azija-Oceanija u sljedećih deset godina. Novo postrojenje s laboratorijem dio je poslovnog plana da uđe na tržište regije Azija-Oceanija. Tvrtka RohMax otvorila je 2005. godine tehnički centar u Šangaju. U Singapuru je tvrtka otvorila sjedište za regiju Azija-Oceanija kako bi iskoristila državnu potporu za kemijsku industriju, dobro razvijenu infrastrukturu i kvalificiranu, multikulturalnu radnu snagu.

Program Viscoplex serije proizvoda temelji se na tehnologiji polialkil metakrilata (PAMA) i obuhvaća poboljšivače indeksa viskoznosti i aditive za poboljšanje tečnosti (PPD), a svaki od tih polimernih spojeva se koristi u formulacijama višegradacijskih motornih ulja, u mazivima za transmisije, tekućinama za hidrauličke sustave, zupčaničkim uljima, i ostalim industrijskim mazivima i aditivima za rafinerijske procese deparafinacije. Viscoplex® dewaxing aids su aditivi koji se dodaju u rafinerijskim procesima deparafinacije, kao modifikatori kristalne strukture parafina koji učinkovito djeluju na različite parametre procesa.

Tvrtka Polartech pojačava nastup na tržištu maziva u Kini

Tvrtka Polartech Group dovršila je izgradnju 20 milijuna dolara vrijednog postrojenja za proizvodnju tekućina za obradu metala i aditiva veličine 25000 m² smještenog u Suzhou, Kina. Prema izjavama tvrtke početni kapacitet postrojenja bit će 10000 tona godišnje, s mogućnošću proširenja proizvodnje na 30000 tona godišnje.

Tvrtka Polartech, sa sjedištem u Manchesteru, V.B. trguje na području regije Azija-Oceanija preko 20 godina, oslanjajući se na uvoz. Sada će postrojenje u Suzhou proizvoditi gotove proizvode, tekućine za obradu metala u različitom pakiranju, te aditive za formulacije tekućina za obradu metala, kao što su inhibitori korozije, emulgatori i aditivi za poboljšanje mazivosti. Neki od proizvoda će se prodavati pod trgovačkim imenom Polartech, a postrojenje u Suzhou nudit će usluge proizvodnje (toll manufacturing) ostalim tvrtkama u namjeri da dobije lokalnu proizvodnu bazu unutar rastućeg kineskog tržišta.

Izvor: *Lubes'n'Greases*, srpanj/kolovoz 2008., br. 9

Priredili Robert Mandaković, Silva Mandaković